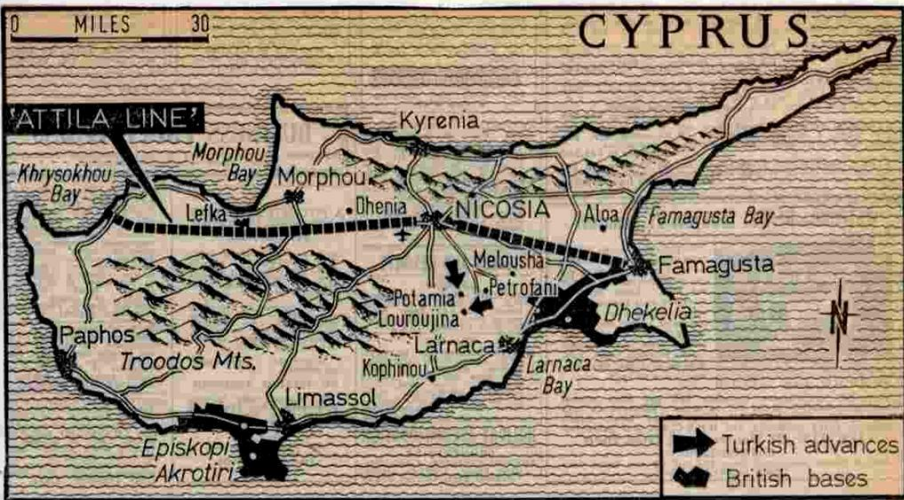

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2019-2020

Η΄ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

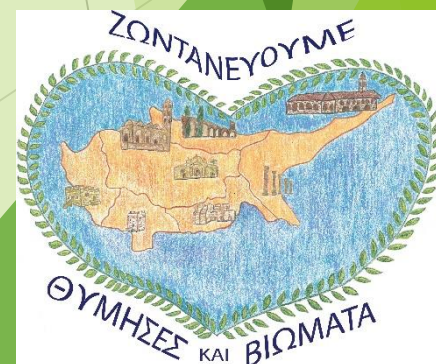
ΦΩΝΗ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

«Πού πήγε η μέρα η δίκοπη,
Που είχε τα πάντα αλλάξει;
Δε θα βρεθεί ένας ποταμός να 'ναι για μας πλωτός;»

Στροφή, Γ. Σεφέρης

«... μια γραμμή να σε χωρίζει,
τη ζωή μας ποιος χαλά και ποιος τη χτίζει...;»

ΦΩΝΗ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

- ▶ *"Ο άνθρωπος πρέπει κάθε μέρα ν'ακούει ένα γλυκό τραγούδι και να διαβάζει ένα ωραίο ποίημα, αλλιώςτικά χάνει το αίσθημα του καλού και την τάση προς αυτό...«, είπε ο Γκαίτε ... Γι' αυτό, λοιπόν, κι εμείς επιλέξαμε να σας παρουσιάσουμε μελοποιημένους στίχους εμπνευσμένων ποιητών, που αφορούν σε στιγμές της εισβολής του '74 και την κατεχόμενη Κύπρο...*

Το πραξικόπημα....

Ξημέρωνε 15 Ιουλίου
1974... Μέσα σε λίγες μόνο
ώρες, τα ραδιόφωνα είχαν
σταματήσει να παίζουν τις
μελωδίες του Κουγιουμτζή και
του Ξαρχάκου για να
ανακοινώσουν τον υποτιθέμενο
θάνατο του
Μακάριου. Πραξικόπημα...

Η εισβολή....

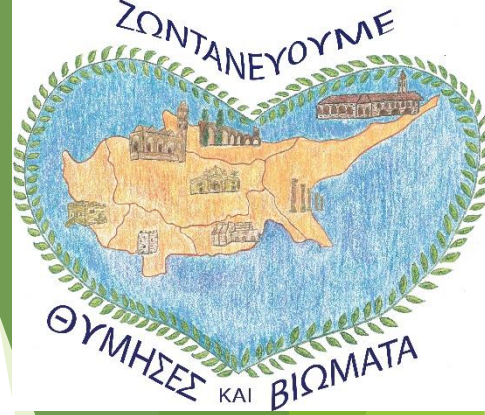

- ▶ Πέντε μέρες αργότερα, ολοκληρώθηκε το διπλό έγκλημα με την τουρκική εισβολή και την κατάληψη του βορείου τμήματος της Κύπρου. Τρεισήμισι χιλιάδες νεκροί, διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες, νοσοκομεία κατάμεστα από τραυματίες, και ένα μέλλον αβέβαιο.

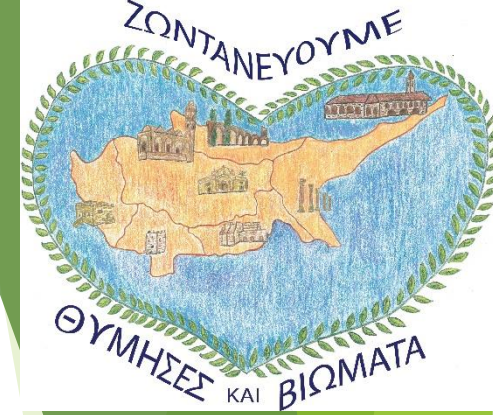
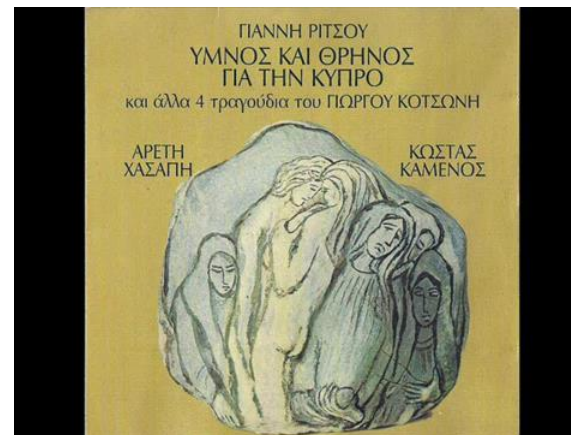
Η ποίηση και η μουσική...

- ▶ Όπως ήταν φυσικό μια τέτοια τραγωδία δεν μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστη κάθε μορφής τέχνη και ιδιαίτερα την ποίηση. Πολλοί Κύπριοι και όχι μόνο ποιητές, έβγαλαν όλα τα συναισθήματα που είχαν μέσα τους στο χαρτί και ακολούθησαν εξίσου χαρισματικοί συνθέτες, που τα έκαναν τραγούδι. Έτσι, τραγουδήθηκαν άπειροι στίχοι για τις στιγμές της εισβολής και τις ομορφιές της κατεχόμενης πατρίδας.

«Βαράτε του του Χάρου...»

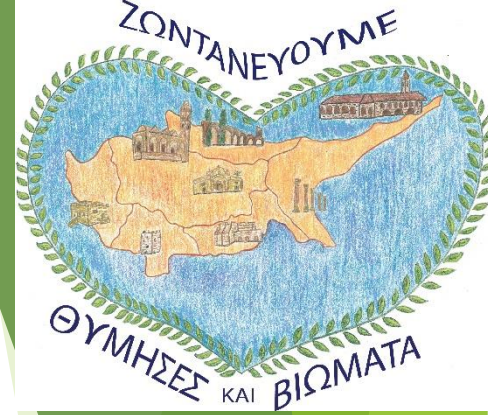
- ▶ Ξεκινάμε την παρουσίασή μας με ένα εμβληματικό τραγούδι της εποχής, που είναι το «Βαράτε του του χάρου», σε ποίηση Άνθου Λυκαύγη... Το μελοποίησε ο Γιώργος Κοτσώνης και βρίσκεται στον δίσκο «Ύμνος και θρήνος για την Κύπρο και άλλα 4 τραγούδια».

«Λευτεριά...»

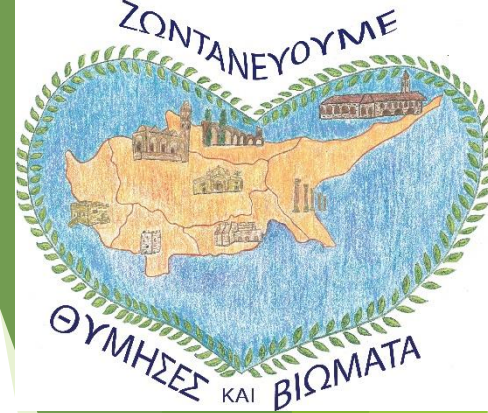
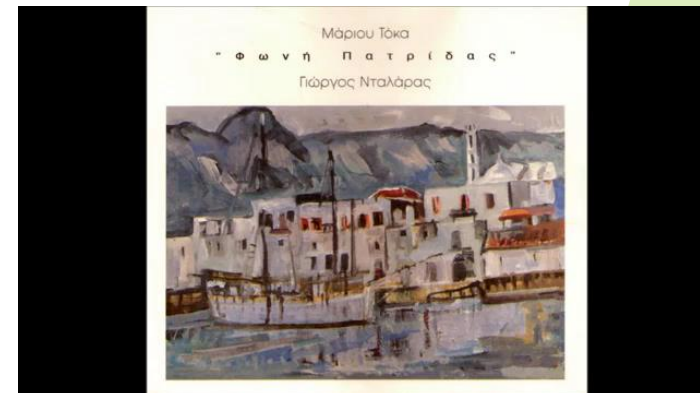
- ▶ Το τραγούδι «Λευτεριά», είναι σε στίχους του Νίκου Καζαντζάκη και αν και δεν γράφτηκε για την εισβολή, εντούτοις συνδέθηκε με αυτήν λόγω της συχνής μετάδοσής του από το ραδιόφωνο του ΡΙΚ την ίδια περίοδο. Επομένως, φέρνει πολλές θύμησες για την κατεχόμενη πατρίδα... Είναι σε μουσική του Νάσου Παναγιώτου και το ερμηνεύει ο Αντώνης Καλογιάννης.

Μ Ο Λ Ω Ν
Λ Δ Β Ε

Στιγμές της εισβολής

- ▶ Ο Κώστας Μόντης, ένας από τους σημαντικότερους ποιητές της νεότερης λογοτεχνίας της Κύπρου, μας χαρίζει ένα από τα πιο χαρακτηριστικά ποιήματα για την κατεχόμενη πατρίδα, το «Στιγμές της εισβολής» ή «Πενταδάκτυλέ μου», που μελοποίησε ο Μάριος Τόκας και έγινε γνωστό μέσα από ζωντανές εκτελέσεις, πολύ πριν περάσει στη δισκογραφία.

Στιγμές της εισβολής

[...]

Είναι δύσκολο να πιστέψω
πως μας τους έφερε η θάλασσα της Κερύνειας,
είναι δύσκολο να πιστέψω
πως μας τους έφερε η αγαπημένη θάλασσα της Κερύνειας.

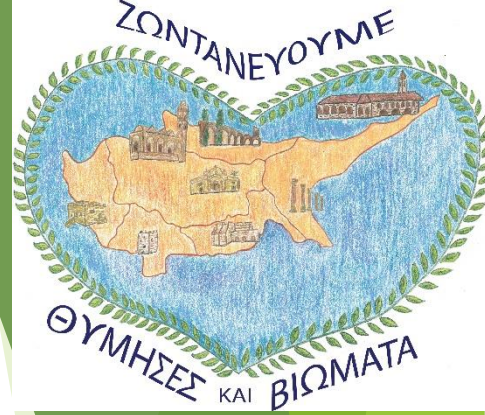
[...]

Ανασήκωσε την πλάτη
κι απόσεισέ τους, Πενταδάχτυλέ μου,
ανασήκωσε την πλάτη
κι απόσεισέ τους.

[...]

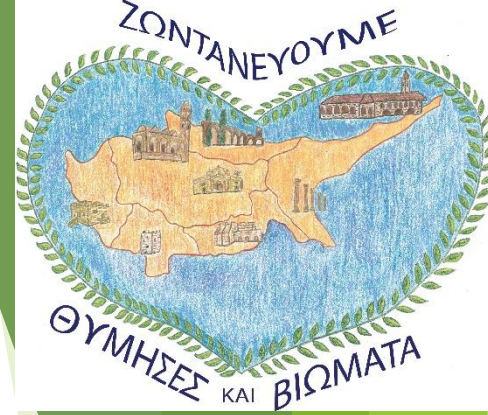
Κ' η Λευκωσία λυπημένο παιδάκι
που του κάκου αγωνίζεσαι
να το κάνης να χαμογελάση.

► Από τη συλλογή *Πικραινόμενος εν εαυτώ* (1975).

Γυρισμός

- ▶ Το ποίημα «Γυρισμός», της Νίκης Κατσαούνη, μελοποιήθηκε το 1992 από τον συνθέτη Μιχάλη Χριστοδουλίδη και περιλαμβάνεται στον δίσκο «Εις γην εναλίαν Κύπρον», ερμηνευμένο από τον Γιώργο Νταλάρα.

Γυρισμός

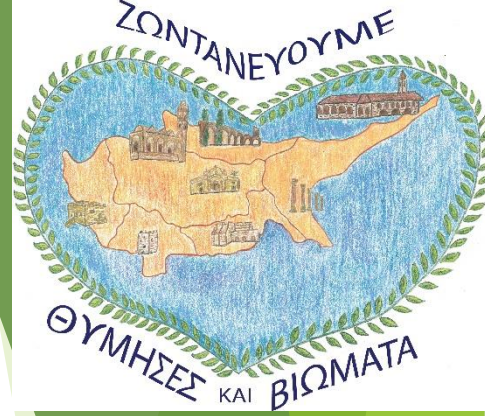
- ▶ Μέρα τη μέρα τριγουρίζω
μα πίσω σβιούν τα βήματά μου
έχουν χαθεί τα χώματά μου
Σπίτι παλιό στην παραλία
πόλη μου θύμηση παλιά
φεύγουν οι τόποι σαν πουλιά
Νύχτα η νύχτα δεν τελειώνει
πόλη μητέρα μου χαμένη
αγκάλη που με περιμένει
Όρθρου καμπάνες σας ακούω
φτωχά ξωκλήσια ερειπωμένα
πουλιά ορφανά παγιδευμένα
Χρόνο το χρόνο μου μετράω
μέρες πληγές που με πονάτε
νύχτες αιχμές με διαπερνάτε
Πόλη και σπίτι κι ακρογιαλι
γυάλινοι κόσμοι που ραγίσαν
θρύψαλα την ψυχή μου αφήσαν...

Αμμόχωστος, χώμα που περπάτησα...

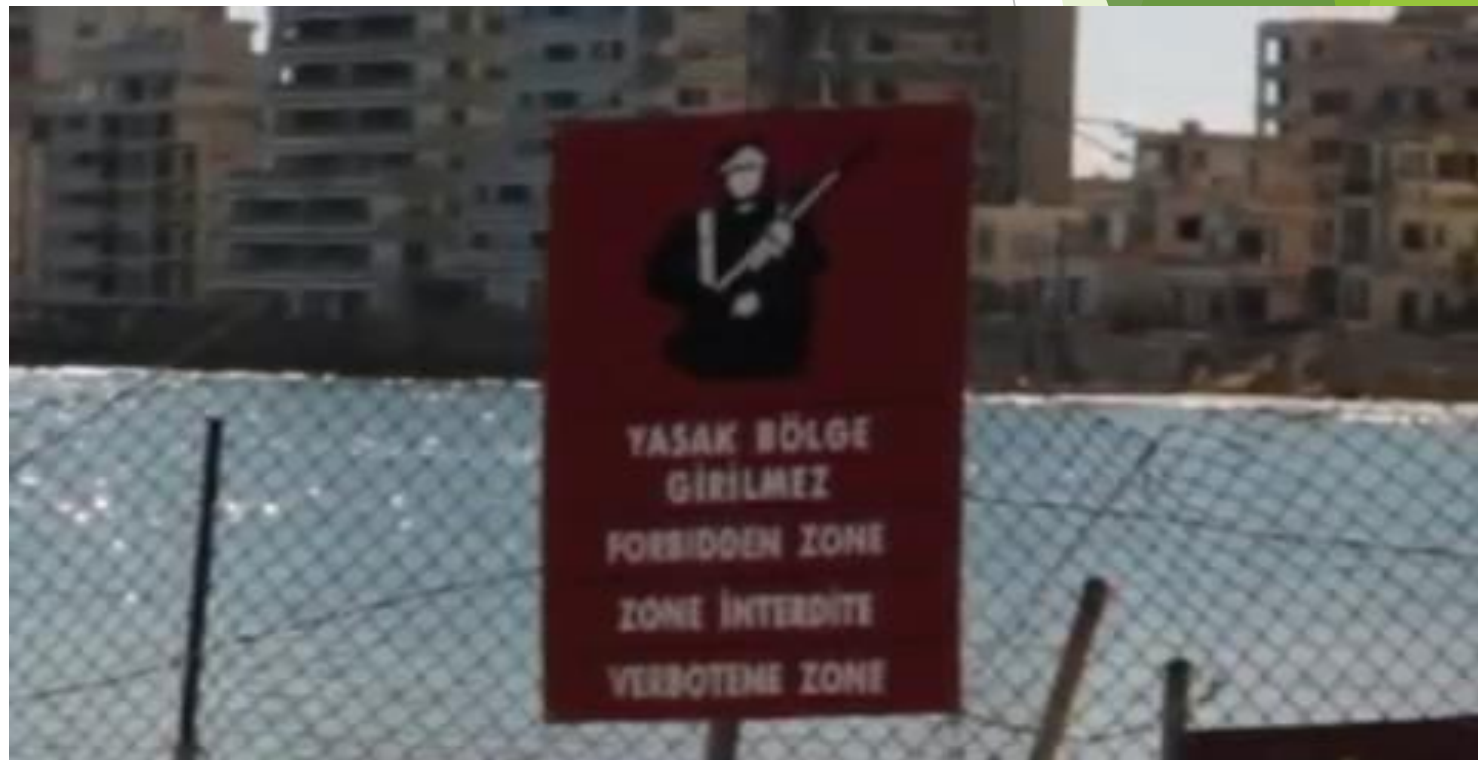
▶ Μετά την τουρκική εισβολή, ο Αμμοχωστιανός μουσικός και τραγουδιστής Στέλιος Χιώτης, ξενιτεύτηκε στην Αγγλία, δίνοντας τον αγώνα της επιβίωσης. Κατά την επίσκεψή του στην Κύπρο (την περίοδο 1979-80), αισθάνθηκε την ανάγκη να αγναντέψει, να «περπατήσει» στην πόλη του. Μπροστά στα συρματοπλέγματα στη Δερύνεια, η εικόνα ήταν πρωτίστως νοσταλγική...

▶ Η έμπνευση στιγμιαία. Πήρε το έγγραφο της ασφάλειας του αυτοκινήτου που ενοικίασε κι άρχισε να γράφει:

Αμμόχωστος, χώμα που περπάτησα...

- ▶ «Περπατώ του δρόμου η άκρη είναι μακριά
θολωμένο δάκρυ, αίμα στάζει η καρδιά
μοναξιά είσαι απέραντη σαν λίμνη
έρημος χωρίς σκιά
μάννα εσύ έχεις τη λύπη
τη σιωπή για συντροφιά
- ▶ Τραγουδάω για μια πόλη
που 'χω μέσα στην καρδιά
τραγουδάω για μια πόλη
κόρη στην ακρογιαλιά
- ▶ Χώμα που περπάτησα
γη που νοσταλγώ
χώμα που μ' ανάστησες
Αμμόχωστος»

Λογαριάσατε λάθος

Άσε πλέον φωνή μου τον ανέμελο στίχο
το μεθύσι σου δέσε και τη φλόγα σου κράτα
σφίξε τώρα ζευγάρια την ηχώ με τον ήχο
στρώσε στέρεο το βήμα στράταν ίσια περπάτα
μεγαλόφωνος ύμνος στο φαρί του ας σε πάρει
που ζητά δεξιοσύνη και καλό χαλινάρι

Κι ας μην πουν πως τραγούδι σαν κι αυτό δεν ταιριάζει
τέτοια σκότεινη ώρα που τα στήθια σου πνίγει
λέω εκείνο που μένει και που μόνο θ' αλλάζει
στο καλύτερο πάντα σαν η αγκούσα θα φύγει
γιατί αυτοί θε να φύγουν πες πως κιόλας κινάνε
μα όλα τ' άλλα θα μείνουν και δικά μας θε να 'ναι

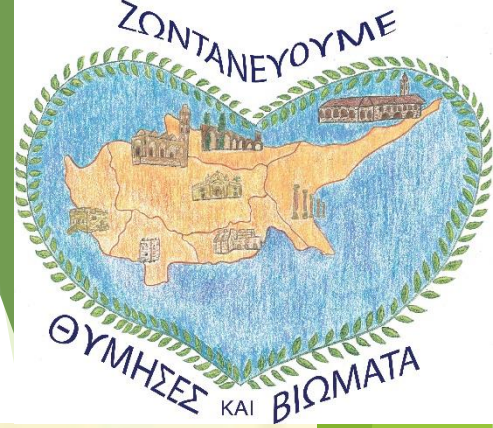
Όχι εσάς δε σας θέλει τούτη η γη δε σας ξέρει
όλα εδώ είναι δικά μας τι απ' το κάθε λιθάρι
απ' το χώμα απ' το δέντρο το νερό και τ' αγέρι
το κορμί μας μια στάλα για να γίνει έχει πάρει
η ψυχή μας επήρε μια πνοή απ' το καθένα
όλα εδώ είναι δικά...

Λογαριάσατε λάθος

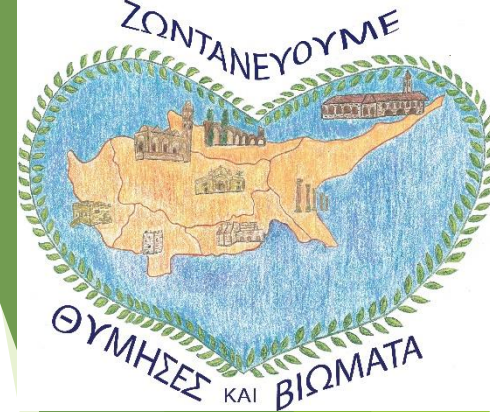
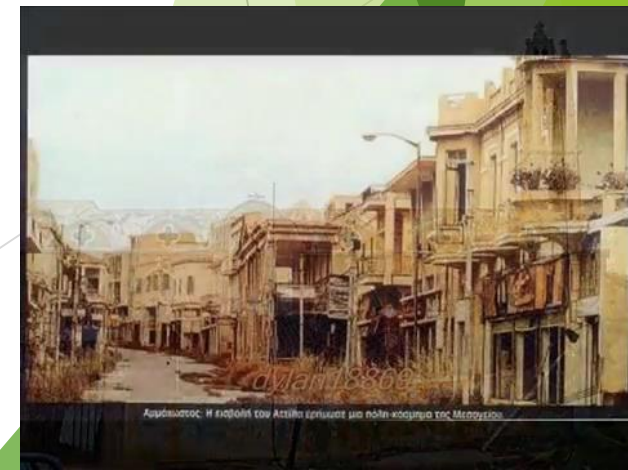
Για το τέλος αφήσαμε τον πασίγνωστο στίχο του ποιητή μας Θεοδόση Πιερρίδη, που τον έκανε εμβληματικό τραγούδι, μισό αιώνα αργότερα στον δίσκο «Ες Γην Εναλίαν Κύπρον», ο Μιχάλης Χριστοδουλίδης: «Λογαριάσατε λάθος με τον νου σας, εμπόροι»...

Επίλογος

- ▶ Τούτη η πατρίδα γέννησε πολλούς στίχους και πολλές μουσικές, πολλά δημιουργήματα ψυχής. Τόσα που θα ήταν αδύνατον να χωρέσουν σε μια ολιγόλεπτη παρουσίαση. Το νησί, μέχρι και σήμερα, αναπνέει μοιρασμένο και γι' αυτό επιλέξαμε ως επίλογο τους παρακάτω στίχους από το ποίημα «Αμμόχωστος», της Νίκης Κατσαούνη:

«Και μεις πουλιά που διώξαν μας
Τον Αύγουστο οι εχθροί σου
Να ξέρεις θα γυρίσουμε πιστοί στην άνοιξή σου.»

ΣΑΣ **ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ**
ΠΟΛΎ!